

// Jaarstukken
over het jaar
2023

// Inhoudende
jaarverslag en
jaarrekening
Planbureau Fryslân

// En
accountants-
verklaring
2023

I. JAARVERSLAG

1	Inleiding	4
2	Over Planbureau Fryslân	5
	Missie en visie	5
	Onderzoeksagenda	5
3	Fries Sociaal Planbureau/Planbureau Fryslân in 2023	6
	Organisatie	6
	Kennisnetwerken	8
	Positie Frysk	8
	Team Basis	8
	- Integrale analyse	9
	- Panel en monitoren	9
	- Kennisnetwerken rond Brede welvaart	9
	- Methodologie: kwaliteitsbewaking en doorontwikkeling	10
	Team Sociaal	10
	- Kennisnetwerk Leeuwarden-Oost	10
	- Kennisnetwerk Veiligheid	11
	- Kenniswerkplaats Gezond Fryslân	11
	- Overige kennisnetwerken	11
	- Onderzoeksverzoeken provincie Fryslân	12
	Team Ruimtelijk & Economisch	12
	- Regionale netwerken rond Regio Deals	12
4	Zichtbaarheid: publicaties en presentaties	14
	Overige lidmaatschappen en netwerkverbanden	16
5	Organisatie, personeel en financiën	17
	- Raad van Toezicht	17
	- Raad van Bestuur	17
	- Adviesraad	17
	- Medewerkers	18
	- Verslag Raad van Toezicht	19
	Bijlage 1 Overzicht nevenfuncties	21

II. JAARREKENING

1. Balans per 31 december 2023	24
2. Staat van baten en lasten over 2023	26
3. Kasstroomoverzicht 2023	27
4. Toelichting bij de jaarrekening over 2023	28
5. Toelichting op de balans per 31 december 2023	31
6. Toelichting op de staat van baten en lasten over 2023	34
7. Ondertekening	39

III. OVERIGE GEGEVENS

1. Controleverklaring van de onafhankelijke accountant	41
2. Verwerking saldo van baten en lasten	45

// 1 Inleiding

Planbureau Fryslân bestaat ten behoeve van de inwoners van Fryslân. Daarbij wil het Planbureau transparant en toegankelijk zijn. Het jaarverslag 2023 geeft dan ook financieel en kwalitatief weer wat er in 2023 heeft gespeeld en welke resultaten daarbij zijn behaald. Dit jaarverslag vormt dan ook de formele inhoudelijke en financiële verantwoording over 2023 en is mede opgesteld ten behoeve van de Provinsje Fryslân die een subsidie heeft verstrekt.

De financiële jaarverantwoording 2023 is door de accountant gecontroleerd en voorzien van een controleverklaring. Deze verklaring is in dit verslag opgenomen.

// 2 Over Planbureau Fryslân

Planbureau Fryslân is een onafhankelijke kennisinstelling in Fryslân dat analyses, evaluaties en verkenningen maakt over de onderwerpen die van invloed zijn op inwoners van Fryslân. Daarvoor gebruikt het Planbureau brede welvaart als uitgangspunt. Planbureau Fryslân is gevestigd in Leeuwarden en staat ingeschreven bij de Kamer van Koophandel onder inschrijfnummer 41003337.

Missie & visie

Onze hoofdvraag is: hoe gaat het met de inwoners van Fryslân in veranderende omstandigheden?

In maart 2023 is de naam van het Planbureau aangepast, maar de missie is gelijk gebleven: “het versterken van beleids- en bestuurskracht van Fryslân en bijdragen aan het maatschappelijk debat over de toekomst van Fryslân”. Planbureau Fryslân wil bijdragen aan een toekomstbestendig Fryslân door middel van onafhankelijke, betrouwbare en wetenschappelijk onderbouwde kennis. Wij bieden overzicht in ontwikkelingen en in de leefsituatie van de inwoners van Fryslân. Belangrijke doelgroepen zijn bestuurders en volksvertegenwoordigers, beleidsmensen, maatschappelijke organisaties, bedrijven en initiatiefnemers. Ons werk helpt bij het afwegen van keuzes en het inschatten van nieuwe (beleids-)kansen.

Daarnaast richten wij ons op het maatschappelijke debat over de ontwikkeling van onze provincie. Met cijfers en onafhankelijke analyse streven wij naar een beter geïnformeerde discussie over onze regio. Ons onderzoek neemt het perspectief van de inwoners als uitgangspunt. Wat inwoners in Fryslân ervaren, vinden en doen, is hierbij belangrijk. Daarbij gaat het om de kwaliteit van leven, de mate waarin burgers in staat zijn om deel te nemen aan de samenleving en hoe ze veranderingen in hun leefsituatie ervaren.

Ons werk doen we vanuit onze vier kernwaarden: betrouwbaar, onafhankelijk, agenderend en samen.

Onderzoeksagenda

Bijdragen aan een toekomstbestendig Fryslân door middel van onafhankelijke, betrouwbare en wetenschappelijk onderbouwde kennis. Dat is het uitgangspunt voor het programma van Planbureau Fryslân en de onderzoeksagenda van 2023.

Planbureau Fryslân doet op verschillende manieren onderzoek: via monitoren, het representatieve burgerpanel Panel Fryslân en verdiepende onderzoeken. De onderzoeksagenda geeft een globaal beeld van de onderzoeken die in dat jaar worden uitgevoerd. Het opleveren van de resultaten vindt plaats middels persberichten, nieuwsberichten, evenementen, presentaties en andere bijdragen.

// 3 Fries Sociaal Planbureau/Planbureau Fryslân in 2023

Het jaar 2023 is een mijlpaal in de geschiedenis van het Planbureau in Fryslân. Op 7 maart 2023 werd de naam van het 'Fries Sociaal Planbureau' (FSP) veranderd in 'Planbureau Fryslân'. De naamswijziging vloeit voort uit een leerproces dat onze jonge organisatie heeft doorgemaakt. Het FSP is opgericht in 2015, het jaar waarin veel overheidstaken in het sociale domein werden gedecentraliseerd naar gemeenten. Dat was het moment waarop de provincie besloot om oude structuren een nieuwe invulling te geven. Een nieuw, onafhankelijk instituut moest kennis voor het hele sociale domein leveren. Het FSP heeft zich met verve op deze taak gestort en vanaf de basis een nieuwe infrastructuur opgebouwd. Een goed werkend burgerpanel, een stelsel van monitoren en onafhankelijke onderzoeksprojecten zijn daarvan het tastbare resultaat.

Het FSP-team kwam er werkenderwijs – en in nauw overleg met de Provincie – achter dat sociale vraagstukken niet los staan van ruimtelijke en economische vraagstukken. De leidende vraag (hoe gaat het met de inwoners van Fryslân in veranderde omstandigheden?) is een integrale vraag. Naast de onderlinge zorg en verbondenheid (het sociale) hangt het welzijn van burgers samen met de wijze waarop er gewerkt, gewoond en gerecreëerd wordt. Een eenzijdige concentratie op sociale vraagstukken is daarom kunstmatig: sociale, ruimtelijke en economische dimensies zijn ontegenzeggelijk met elkaar verweven. Een belangrijke impuls aan dit inzicht is de opkomst van het denken en monitoren in termen van 'brede welvaart'. Het FSP is een voorloper in deze trend. In deze beweging werd het adjectief 'Sociaal' Planbureau steeds meer ervaren als een vlag die de lading niet meer dekt. Het sluitstuk van dit proces is de naamsverandering, die markeert dat het Planbureau integraal perspectief op de ontwikkeling van Fryslân hanteert.

Organisatie

In de beweging naar verbreding en integraliteit is ook de structuur van de organisatie mee veranderd. Het programmatische werken, in 2018 ontstaan om de impact van het Planbureau te vergroten, heeft daarbij plaatsgemaakt voor teamgericht werken. In het verslagjaar zijn drie teams geformeerd: het 'basisteam', 'team sociaal' en 'team ruimtelijk-economisch'. Onder deze teams zijn de activiteiten en projecten van het Planbureau ondergebracht. Er is een organogram opgesteld, waarin ieder team met een senior-onderzoeker bemenst wordt en een aantal onderzoekers die variëren in leeftijd en ervaring. Op 1 maart 2023 nam Ingrid van der Vegte afscheid als directeur-bestuurder van het Planbureau. Ingrid stond aan de wieg van de organisatie en heeft een onuitwisbare stempel gedrukt op het Planbureau. Groot was dan ook de belangstelling voor het afscheidssymposium op 7 maart 2024, waar dhr. Friso Douwstra namens het College van Gedeputeerde Staten van Fryslân ook de nieuwe naam onthulde. Dr. Marieke Seip heeft op interim basis de organisatie geleid, alsook het proces om die tot een nieuwe, vaste directeur-bestuurder heeft geleid. In december 2024 heeft Arjen Droog, voormalig directeur van de Regio Food Valley, kennisgemaakt met de medewerkers van het Planbureau, vanaf 1 januari 2024 is hij door de Raad van Toezicht aangesteld als nieuwe directeur-bestuurder.

Na acht jaar van ontwikkeling, inrichting en uitvoering van het Fries Sociaal Planbureau was het tijd voor mij om een andere weg in te slaan. Een mooie stap die nog gezet kon worden, ook in nauwe afstemming met de Provincie Fryslân, wat het omzetten van het FSP naar Planbureau Fryslân. Dit deed recht aan de visie dat om Brede Welvaart goed te monitoren en te analyseren het belangrijk is om als planbureau integraal te kijken, dus ook ruimtelijk en economisch. Het FSP kwam voort uit de veranderende rol van de Provincie in het sociaal domein, maar ontwikkelde zich in de afgelopen jaren steeds breder. Met een pilot voor een kennisschakelpunt Bodem & Ondergrond, monitors voor Gastvrij Fryslân en de Blue Delta in het economische domein werden mooie stappen gezet. Vanzelfsprekend betekent dat ontwikkeling in de organisatie, andere kennis en andere verbindingen met de stakeholders. Het model van de kennisinfrastructuur, waarin per opgave de belangrijkste partijen met elkaar een kennis- en onderzoeksagenda opstellen waar het planbureau dan haar eigen agenda op kan baseren, heeft veel potentie. Op 7 maart vond een prachtig afscheid plaats met veel betrokkenen. De spreker was Koen Vos die als practor brede vorming MBO Firda een stevige lans brak voor de brede ontwikkeling van de jongeren. Zij zijn de toekomst en naast hun werk zullen zij de leefbaarheid van Fryslân als geheel gaan bepalen. Zelf sprak ik over 'de toekomst is er al', op basis van het boekje dat ik voor deze gelegenheid schreef en dat door het planbureau is mogelijk gemaakt. Waar veel gesproken wordt over het belang van toekomstgericht denken en beleid, blijkt het in de praktijk moeilijk om dat uit te werken. Er zijn veel doelen gesteld waar we naar toe werken, omarm die, ga aan de slag en dan kan een planbureau dat monitoren om daarmee bij te sturen waar nodig. Het was een mooie tijd en ik kijk met veel vertrouwen naar de toekomst van Planbureau Fryslân.

Met vriendelijk groet,

Ingrid

Kennisnetwerken

Onze impactstrategie is neergelegd in het Meerjarenplan 2023-2027. Centraal in deze strategie staan de grote, maatschappelijke opgaven van Fryslân. Gericht op deze opgaven wil het Planbureau kennis maken, delen en organiseren. Cruciaal daarbij is de interactie met beleidsmakers en bestuurders van overheden, collega-kennisinstituten en maatschappelijke organisaties. Het Planbureau zoekt de interactie door zich te verbinden in (kennis)netwerken. De teams hebben daarbij de opgave om een logische, structurele en structurerende rol te vervullen in deze netwerken. Derhalve wordt de meerjarige impactstrategie concreet gemaakt in de teams, die jaarlijks besluiten welke activiteiten en projecten ze in de kennisnetwerken ondernemen. Halverwege het verslagjaar is deze impactstrategie geëvalueerd, waarbij ondersteuning is gevraagd aan partnerinstituut het PON/Telos. De onderzoekers uit Noord-Brabant constateerden dat het Planbureau de afgelopen jaren flinke stappen heeft gezet, maar dat het nog duidelijker onderscheid kan maken in de verschillende rollen die het in verschillende netwerken inneemt. PON/Telos heeft daarvoor een typologie van vier rollen gepresenteerd, namelijk de rol van: (1) coördinator; (2) adviseur; (3) onderzoeker; (4) partner. Met deze typologie werkt het Planbureau verder in de kennisnetwerken.

Positie Frysk

Het Planbureau Fryslân loopt landelijk gezien voorop in het monitoren van de brede welvaart. Brede welvaart omvat volgens de definitie van het CBS ‘alles wat het leven de moeite waard maakt’. En hoewel het CBS leidend is in het meetbaar maken van de brede welvaart, is het nationale meetsystematiek voor de provincie Fryslân onvoldoende. Dit heeft onder andere te maken met de belangrijke betekenis die taal heeft voor veel inwoners van Fryslân. Het Fries als moedertaal zorgt voor zelfbewustzijn, verbinding en geborgenheid; taal maakt als zodanig deel uit van de mogelijkheden om een gelukkig leven te leiden. Vanuit dit inzicht heeft het Planbureau in 2023 een start gemaakt met het uitbreiden van het monitoringskader met indicatoren rond taal en identiteit. Daarvoor is samenwerking gezocht met de Fryske Akademy (FA). In een gedeeld project zijn ideeën ontstaan over periodiek-longitudinale (PF) en verdiepende (FA) monitoring van taalgebruik en taalhouding. De resultaten daarvan zullen verwerkt worden in het standaard monitoringskader van Planbureau Fryslân. De gesprekken over meerjarige samenwerking met de FA worden voortgezet, waarbij het Planbureau de aanpak van kennisnetwerken propageert.

/ Team Basis /

Het basisteam waakt over de basis van het Planbureau. De basis bestaat uit een eigen infrastructuur en kwaliteitsstandaarden voor het beoordelen en verrichten van wetenschappelijk gefundeerd onderzoek. De infrastructurele basis wordt gevormd door het Panel Fryslân en een stelsel van monitoren die samen de brede welvaart van onze provincie in beeld brengen. Voor zowel het panel als de monitoren is een coördinator aangesteld, die de kwaliteit bewaakt. Hetzelfde geldt voor de theorie en methodologie van het lerend evalueren. Tenslotte wil het Planbureau zich ontwikkelen op methoden waarin toekomstige ontwikkelingen verkend kunnen worden. In het verslagjaar is een discussie gestart om ook voor deze hoofdbenadering een coördinator aan te stellen.

> Integrale analyse

Als hoeder van de eigen infrastructuur en onderzoekskwaliteit heeft het basisteam een aanjagende functie op het gebied van integrale analyse. Dit is ook de reden dat dit team een project heeft afgerond, waarin voor alle regio's van Fryslân een brede welvaartsscan is gemaakt. Op basis van de brede welvaartsthema's zijn de regionale uitdagingen gemarkeerd; grote vraagstukken die aandacht behoeven in het politiek-maatschappelijke debat over de toekomst van de Friese regio's.

In het verslagjaar is tevens een visie onder woorden gebracht wat het Planbureau verstaat onder integrale analyse. Op basis van deze visie is vervolgens een start gemaakt met het project 'Verhaal van Fryslân'. In dit project worden de ontwikkelingen van onze provincies integraal onderzocht. Bij oplevering in 2024 zal tevens een handelingsperspectief toegevoegd worden: wat zijn, gegeven de uitdagingen, mogelijkheden om te anticiperen op de trends?

Integraliteit, zo benadrukt de Planbureau visie, heeft niet alleen een temporele en een thematische dimensie.

Integraliteit betekent ook dat de bevolking van Fryslân ontleed kan worden in diverse typen bevolkingsgroepen. Immers, ook de Friese samenleving kent veel verschillen. Echter, doordat veel statistieken uitgaan van het gemiddelde, worden deze verschillen afgevlakt. Om de Friese samenleving beter in beeld te krijgen, vanuit het geheel en de delen, is in het verslagjaar een start gemaakt met 'Verschil in Fryslân'. In dit project wordt de methodologie van het SCP-onderzoek 'Verschil in Nederland' toegepast. Het betekent dat individuele kenmerken geclusterd worden, zodat er groepstypologieën ontstaan die helpen om verschillen in de Friese samenleving te duiden.

> Panel en monitoren

In het verslagjaar zijn paneluitvragen gedaan op vijf onderwerpen. Het eerste onderwerp was 'politiek vertrouwen'. Vooruitlopend op de provinciale verkiezingen is aan Panel Fryslân een vragenlijst voorgelegd over 'Meedoen en vertrouwen'. Dit heeft geresulteerd in de publicatie *Meedoen en Vertrouwen in Fryslân*. Tevens zijn de bevindingen door prof. dr. Tom van der Meer van context voorzien in een interview in de Leeuwarder Courant. Het tweede onderwerp was 'vrije tijd', waarbij de opbrengsten zijn verwerkt in een nieuwe monitor. Het derde onderwerp was 'werk en inkomen'. Het vierde onderwerp was 'klimaat en milieu'. Het nieuwsbericht op basis van deze uitvraag trok veel media aandacht, mede vanwege het maatschappelijke debat over de actuele stikstof-problematiek. Het vijfde onderwerp was 'Fryske taal en cultuur'. Deze uitvraag is verricht in nauwe samenwerking met Fryske Akademy, vanwege verkennende gesprekken tot langjarige samenwerking rondom monitoring van de Friese taal. Nauw samenhangend met de paneluitvragen, en tot slot, is het werk dat verricht is rondom de monitoren. Het monitorings-apparaat is bijgehouden en uitgebreid met de monitoren 'vrije tijd en toerisme' en 'natuur en landschap'. De monitoren 'natuur en landschap', 'vrije tijd en toerisme' hebben geleid tot afzonderlijke rapportages en nieuwsberichten.

> Kennisnetwerken rond Brede welvaart

Planbureau Fryslân is *founding partner* van het Nationaal Netwerk Brede Welvaart. Dit netwerk is in 2022 opgezet om sneller te leren hoe de theorie van brede welvaart in de beleidspraktijk gebracht wordt. Het middel om sneller te leren is het uitwisselen van kennis en ervaring tussen regio's.

Met subsidie van de ministeries BZK, LNV, EZK en IenW kunnen vijf *Communities of Practice* (CoP) actief zijn. In deze leerkringen treffen kennispartners, overheden en maatschappelijke organisaties elkaar om rond praktijkvoorbeelden te leren wat waar werkt. Planbureau Fryslân is trekker van de CoP 'Lerend en adaptief beleid'. Tevens wordt aangesloten bij de CoP 'Oog op de toekomst'.

Naast interregionale uitwisseling ziet het Planbureau een taak om kennis te delen in Fryslân. Om het denken over brede welvaart verder te brengen, heeft Planbureau Fryslân in het najaar '22/begin '23 het LeerLab Brede Welvaart & Beleid georganiseerd, met sprekers en workshopleiders van onder meer de Rijksuniversiteit Groningen, het Planbureau voor de Leefomgeving en het Centraal Bureau voor de Statistiek.

Daaraan namen twintig beleidsambtenaren van de Friese provincie en gemeenten deel. Het LeerLab heeft het begrip van het concept brede welvaart en de mogelijke toepassingen daarvan in de beleidswereld vergroot.

In 2024 krijgt het Leerlab een vervolg met een tweede lichting, georganiseerd in samenwerking met Trendbureau Drenthe/Planbureau Groningen en de Noordelijke Academie voor Openbaar Bestuur (NAOB).

> **Methodologie: kwaliteitsbewaking en doorontwikkeling**

Planbureau Fryslân maakt in toenemende gebruik van de methode van lerend evalueren, met name in het kader van de verschillende Regio Deals in de provincie (zie hieronder). Omdat het hier vaak gaat om meerjarige trajecten is de rol van coördinator lerend evalueren ingesteld om de uitvoering en kwaliteit van de lerende evaluaties projectoverstijgend te bewaken. Daarnaast gaat de coördinator aan de slag met het doorontwikkelen van de methode, door uitdagingen op te lossen waar het Planbureau in de praktijk van lerende evaluatie-projecten tegenaan loopt.

/ **Team Sociaal** /

Voor het Team Sociaal is medio 2023 een nieuwe senior-onderzoeker aangetrokken, dr. Mandy Bosma. Nieuwe aanwas is des te belangrijker, omdat in het najaar afscheid genomen werd van dr. Truus de Witte. Met haar jarenlange ervaring en brede netwerk was zij een spil in de organisatie van het Planbureau. Haar afscheid is gemarkeerd met een symposium over de Inclusieve Samenleving d.d.28 september 2023, waar de resultaten van het afgesloten onderzoeksprogramma 'Naar een inclusieve samenleving' (2019-2022) zijn gedeeld. De senior-onderzoeker heeft een belangrijke rol in het opzetten en onderhouden van kennisnetwerken.

> **Kennisnetwerk Leeuwarden-Oost**

In het verslagjaar heeft Planbureau Fryslân een leidende rol gehad in het opzetten van een structuur voor een Kennisnetwerk Leeuwarden-Oost. Dit meerjarige programma wil intergenerationele armoede in vijf wijken doorbreken. In de gecreëerde structuur is er coördinerend overleg waarin kennisinstituten waaronder het Planbureau elkaar treffen om samen een kennisagenda op te zetten en de uitvoering ervan te evalueren. Een voorbeeld van een concreet project dat voortvloeit uit de geagendeerde kennisbehoefte is het project *Jongeren in de Bijstand Leeuwarden Oost*.

Onder leiding van het Planbureau werd onderzocht waarom jongeren terugvallen in de bijstand na weer aan het werk te zijn geweest. Miscommunicaties, een gebrek aan ervaren betrokkenheid en het gevoel niet serieus te worden genomen droegen volgens de geïnterviewde jongeren bij aan het weer gebruikmaken van de bijstand na een periode van werk. Maatwerk, een grotere tijdsinvestering van de werkgever, duidelijkheid en proactieve communicatie zouden de jongeren naar eigen zeggen kunnen helpen om niet terug te vallen in de bijstand. De resultaten zijn gepresenteerd op de programmabijeenkomst van Leeuwarden Oost.

> **Kennisnetwerk Veiligheid**

Planbureau Fryslân speelt een adviserende rol in het opzetten van een kennisnetwerk rond veiligheidsvraagstukken. Coördinator van dit netwerk is de Veiligheidsregio Fryslân, een partner waarmee het Planbureau sinds de Coronacrisis nauwe contacten mee onderhoudt.

Het advies geeft mede geresulteerd in een plan van aanpak, dat begin 2024 heeft geleid tot de daadwerkelijke constitutie van dit netwerk. Parallel en nauw samenhangend met de netwerk-ambities is het project *Toekomstverkenning voor de Veiligheidsregio*.

Dit project is onder leiding van het Planbureau uitgevoerd, en heeft geresulteerd in vier verschillende toekomstscenario's. Deze zorgen ervoor dat de brandweer en crisisbeheersing in Fryslân beter op de toekomst voorbereid zijn.

> **Kenniswerkplaats Gezond Fryslân**

In de zomer van 2023 is de kenniswerkplaats Gezond Fryslân gestart. Onder de paraplu van de Friese Preventie Aanpak werkt de kenniswerkplaats om de verschillende expertises van Friese kennisinstellingen te verenigen om echt gezamenlijk te werken aan een goede gezondheid en welzijn met gelijke kansen voor iedereen. Hiervoor heeft de kenniswerkplaats een sterke relatie met de uitvoering (professionals en beleidsmakers), waarin kennisvragen vanuit hun worden opgepakt door de kenniswerkplaats. Vanuit Planbureau Fryslân wordt de kenniswerkplaats gecoördineerd. In 2023 zijn de eerste kennisvragen opgehaald en verbonden aan relevante onderzoekers.

> **Overige kennisnetwerken**

Planbureau Fryslân is als partner betrokken bij de netwerken 'Fries Financieel Fundament' en het 'D-Team' (een door de Provincie geïnitieerd netwerk dat nadenkt over nieuwe vormen van democratische betrokkenheid onder burgers).

Veel aandacht is uitgegaan naar het thema jeugd, meer specifiek de zorg voor, en het welzijn van de jeugd. Zo is er een samenwerking opgestart met Firda. Middels een vragenlijst worden studenten bevraagd op hun mentaal welzijn, waarna dit verder besproken wordt in studenten arena's. Daarnaast is er gepoogd een netwerk rond een jeugdmonitor op te zetten. Wensen en verwachtingen van de samenwerkende partijen bleken echter uiteen te liggen, waardoor de initiërende pogingen door het Planbureau zijn gestaakt.

> Onderzoeksverzoeken van de Provincie

Begin 2023 werd het Planbureau Fryslân benaderd door de Provincie met het verzoek om onderzoek te doen naar de beleving van vervoersarmoede. Gedurende het verslagjaar is hieraan gewerkt, mede vanwege de koppeling met Panel+. Deze codenaam staat binnen het Planbureau voor de ambitie om moeilijk bereikbare groepen beter te representeren in onze panelonderzoeken. Het resultaat is aan het einde van het verslagjaar gepresenteerd. De conclusies uit het project waren, dat de groep met laag inkomen en geen auto het meeste vervoersarmoede ervaarde. De meeste ondervraagden waren bovendien negatief over het OV, waarbij vooral de voornoemde groep last ervoer. Inzake Panel+ bleek het zeer tijdsintensief om moeilijk bereikbare groepen mee te nemen in panelonderzoek.

Een ander verzoek van de Provincie, tenslotte, betrof het monitoren van culturele trends en ontwikkelingen.

Het Planbureau was verheugd om betrokken te worden bij het opstellen van een monitoringskader, parallel aan een nieuwe periode in het cultuurbeleid van de Provincie. Gesprekken hierover worden geconcretiseerd in 2024.

/ Team Ruimtelijk & Economisch /

De integrale ambities en de verbreding naar een Planbureau Fryslân is het meest zichtbaar in de formering van het team ruimtelijk-economisch. Enerzijds vallen hier activiteiten onder die het Planbureau vanaf haar oprichting heeft ondernomen, zoals onderzoeksprojecten rondom wonen. Anderzijds is het aanvatten van vraagstukken rond regionale economie en landelijk gebied relatief nieuw. Het team ruimtelijk-economisch is in de loop van het verslagjaar gevormd, en heeft zich onder andere gericht op het opbouwen van kennis, netwerk en ervaring. Ondertussen waren er een aantal uitdagende, concrete projecten.

> Regionale netwerken rond Regio Deals

Netwerk rond de Blue Delta Monitor

Planbureau Fryslân heeft in 2023 een monitor ontworpen die de regionale economische samenwerking in de provincie kan voeden. Deze Blue Delta Monitor geeft een toegankelijk overzicht van cijfers over de missie en ambitie in de regionale economie. Zo worden overheden en bedrijfsleven in staat gesteld om de voortgang en aandachtspunten van de samenwerkingsagenda Blue Delta vast te stellen en daarop beleid te maken. De eerste Blue Delta Monitor is gepresenteerd aan het bestuurlijk platform IPF in oktober 2023.

Kennisnetwerk Wonen

In het verslagjaar is een verkenning uitgevoerd naar de rol van Planbureau Fryslân in kennisnetwerken rondom wonen.

Deze verkenning heeft geleid tot intensiever contact met de Provincie Fryslân, waarbij zich een rol als partner lijkt af te tekenen voor wat betreft de rol van het Planbureau. Meerwaarde van het Planbureau ligt daarbij vooral in vraagstukken rondom de woonlasten en de betaalbaarheid. Met deze vraagstukken heeft het Planbureau kennis en ervaring opgedaan, door de nauwe samenwerking met de Vereniging Friese woningbouwcorporaties (VFW), WoonFriesland en de Friese huurdersorganisaties (OSHF).

Op verzoek van deze partijen is het meerjarige onderzoek naar 'Vraagdruk' gecontinueerd en heeft een thematische verdieping naar verhuisbewegingen plaatsgevonden. Ook zijn gesprekken over meerjarige continuering van het vraagdrukonderzoek en verwante thema's gevoerd.

Gastvrij Fryslân

In de afgelopen twee jaar heeft het Planbureau een coördinerende rol vervuld in het opzetten van een netwerk en systeem voor het bijhouden van trends en ontwikkelingen op het gebied van toerisme.

Verkenning landelijk gebied

Het landelijke gebied staat voor de komende decennia voor grote opgaven, reden waarom er een oriëntatie plaatsvindt op de rol die het Planbureau Fryslân bij deze opgaven kan vervullen. Dit is de reden waarom het Planbureau, op verzoek van het Nationaal Park Alde Feanen, een rapportage heeft opgeleverd over kennisorganisatie en monitoring van de Friese Veenweide. Deze betrokkenheid leeft voort in gesprekken met beleidsambtenaren van het Fries Programma Landelijk Gebied.

Zo was programmamanager prof. dr. Marijn Molema aanwezig bij de vierdaagse hackaton die in het voorjaar van 2023 werd gehouden als prelude op het gebiedsprogramma dat de Provincie in het verslagjaar heeft aangeleverd bij het Rijk. In dit programma is afzonderlijke aandacht voor een 'Kennissen Innovatieagenda'.

// 4 Zichtbaarheid: publicaties en presentaties

Het Planbureau Fryslân wil de bestuurs- en beleidskracht versterken. Hiervoor is zichtbaarheid heel belangrijk. Het goed delen van kennis en onderzoeksresultaten is corebusiness voor het Planbureau Fryslân.

Het Planbureau Fryslân heeft 22 keer een publicatie uitgebracht, twee meer dan in 2022 en vier meer dan in 2021. Er zijn 38 nieuwsberichten opgesteld (deels gekoppeld aan de publicaties). Dit is meer dan vorig jaar.

Onderwerpen waarover gepubliceerd werd waren onder andere:

- . Brede Welvaart in de diverse regio's
- . Regionale monitor brede welvaart
- . Arbeidsmarkt
- . Veiligheid en digitale veiligheid
- . Leefbaarheid
- . Vervoersarmoede
- . Natuur en landschap
- . Politiek vertrouwen
- . Gastvrijheidseconomie

Het Planbureau Fryslân wordt steeds vaker gevraagd om mee te denken over beleidsplannen en onderzoek en uitgenodigd om presentaties te geven. Hierdoor sluiten we meer aan op de urgentie en de behoefte van beleidsmakers en bestuurders en hebben we meer impact.

We organiseerden twee webinars in 2023. Ook leverden we drie keer een inhoudelijke bijdrage aan bijeenkomsten van anderen en hielden we zo'n 46 presentaties voor diverse gremia. Dit aantal lag iets lager dan vorig jaar.

De presentaties waren voor zowel verschillende Friese gemeenten, Frysk Toerisme Congres, Bestuurscommissie Gezondheid, Rijks Regio Overleg, Provinciale Commissie Landelijk Gebied, Staatssecretaris Van Ooijen, Seker en Sûn, Vereniging Friese Gemeenten, RIEC, Ambtelijk Overleg Verkeer en Vervoer, Campus Fryslân, Strategisch Platform IPF. Maar ook landelijk werd de Friese stem naar voren gebracht: TNO, SCP en WRR, het programma Pointer en andere gremia.

Er verschenen 33 artikelen van medewerkers in diverse media, in wetenschappelijke tijdschriften, lokale bladen etc. en wisten ook de landelijke media het Planbureau Fryslân een aantal keren te vinden.

In 2023 brachten 22.295 unieke gebruikers een bezoek aan de website. Een bezoeker bleef gemiddeld 1 minuut en 57 seconden op onze website. Dat is ongeveer even lang als het jaar ervoor. Dit is gebaseerd op het eerste halfjaar. Het 2e halfjaar is de analysetool omgezet, waarbij de sessieduur niet goed wordt genoteerd. De teller van het aantal paginaweergaven staat op 76.016, bijna 10.000 meer dan in 2022.

De homepage (www.planbureau Fryslan.nl) blijft de meest bezochte pagina (21,3% van de weergaven). Daarna de algemene monitorenpagina (6,7%) en vervolgens de pagina van de monitor Bevolking (3,5%).

Bezoekers komen via verschillende wegen uit op de website:

- 54% Organic search (via zoekmachine);
- 34,1% Direct verkeer (gebruikers die zelf direct naar de website komen);
- 7,9% Social (via een link op een social medium);
- 4% Referral (doorverwijzing via andere website, bijvoorbeeld Werken in Friesland)

De zoektermen van de organic search kunnen we niet inzien. Een derde van de gebruikers weet zelf direct de website te vinden. Van de social media wordt via LinkedIn het meest doorgeklikt. In absolute aantallen volgers is daar een verdubbeling te zien ten opzichte van 2022. Er is ook meer aandacht voor dit social medium vanuit communicatie oogpunt.

Overige lidmaatschappen en netwerkverbanden

Data Fryslân: het Planbureau Fryslân is *founding partner* van Data Fryslân. Het is een betrokken lid, onder andere door afvaardiging in het bestuur en door het voorzitterschap van de Programma Advies Commissie te bekleden. De samenwerking in 2023 is concreet gemaakt in een aantal projecten, die mooie resultaten hebben opgeleverd.

In 2023 had Fryslân de taak om tot een regionale plan te komen vanuit de Integrale zorg aanpak. Om dit plan te kunnen maken was het nodig om cijfermatige inzicht te krijgen in de gezondheid en zorg in Fryslân. Mede op verzoek van Data Fryslân heeft Planbureau Fryslân, samen met GGD Fryslân, ROS Friesland, en SDF een Regiobeeld gemaakt in 2023.

Al drie jaren lang werkt Planbureau Fryslân samen met ROS Friesland en Data Fryslân aan dashboards met relevante cijfers over Ouderen die thuiswonend zijn. Elk jaar vindt er een uitbreiding plaats, in samenspraak met stakeholders zoals gemeenten, Provincie, zorgorganisatie, ouderenbonden en Wooncorporaties. In 2023 zijn nieuwe grafieken ontwikkeld rondom ouderen met dementie. De nieuwe cijfers maken inzichtelijk wat de prognoses zijn, waar ze wonen en welke zorg ze gebruiken.

Samen met Data Fryslân is tenslotte onderzocht hoe demografische prognoses beter benut kunnen worden. Als casus kozen we voor de arbeidsmarkt en dan in het bijzonder die van het primair onderwijs. Vier toekomstscenario's zijn verkend met mensen uit het veld. Dit heeft tot een interessante dialoog geleid; nieuwe vragen en kansen die hieruit voortvloeien zijn ondergebracht in het basisteam.

Professionalisering Leer- en Kennisinfrastructuur

Planbureau Fryslân is nauw betrokken bij een landelijk platform van de ministeries BZK, LNV en IenW; de koepelorganisaties IPO en VNG; en kennisinstituten STOWA en RIVM. Het Planbureau zit in de stuurgroep en heeft als zodanig een (vooralsnog informele) vertegenwoordigende rol namens regionale planbureaus. Dit platform richt zich op de Professionalisering Leer- en Kennisinfrastructuur (PLeK). Missie van PLeK is om aan een goed werkende kennisinfrastructuur voor complexe opgaven te werken, die onze leefomgeving verbetert. Dit door stapsgewijs en lerenderwijs vraag en aanbod van kennis in de regio bij elkaar te brengen. PLeK heeft een kwartiermaker die in december 2023 een voorstel heeft ingediend. De stuurgroep wil op basis van dit voorstel een meer nadrukkelijke rol voor de regionale planbureaus. Naar dit verzoek wordt onder leiding van Planbureau Fryslân in 2024 gehandeld.

Bijzonder Leeropdracht Regionale Vitaliteit & Dynamiek

Marijn Molema voert de bijzondere leeropdracht Regionale Vitaliteit & Dynamiek uit aan de Rijksuniversiteit Groningen, faculteit Letteren. Deze bijzondere leerstoel wordt voor een dag in de week mogelijk gemaakt door Planbureau Fryslân, die hiermee een brug tussen toegepaste en academische wetenschap voor regionale ontwikkeling wil bouwen. In het verslagjaar heeft deze ambitie onder andere vorm gekregen door het inzetten, evenals voorgaande jaren, van studenten geschiedenis bij de lerende evaluaties.

In het najaar zijn de resultaten van een samenwerking met de Noordelijke Ontwikkelings-maatschappij (NOM) gepresenteerd, waarin het heden, verleden en de toekomst van sterke sectoren van Noord-Nederland met elkaar verbonden zijn. Het publieksboek over regionale ontwikkeling en beleid '*Zwaaien, roepen, springen*' is in het voorjaar uitgebracht en heeft tot meerdere presentaties en interviews geleid.

// 5 Organisatie, personeel en financiën

Raad van Toezicht in 2023

- De heer. J. Ozenga (voorzitter)
- Mevrouw E. Offers (vicevoorzitter)
- Mevrouw M. van der Meer (lid)
- De heer H. Oosterman (lid)

Raad van Bestuur in 2023

Mevrouw C.M. van de Vegte (directeur bestuurder, tot 1 april 2023)

Mevr. M.M. Seip (interim directeur bestuurder, vanaf 1 april tot 31 december 2023)

Adviesraad

Het Planbureau Fryslân kent een Adviesraad met tien leden die adviseren over de onderzoeksagenda en de rol en positie van het Planbureau Fryslân in Fryslân. De voorzitter is de heer F. Jaspers.

De Adviesraad kwam in 2023 een keer bij elkaar.

Leden van de Adviesraad in 2023 waren:

- Mevr. C. Droste, directeur bestuurder Elkien (vanaf 1-4-2022)
- Mevr. M. van Gils, gemeentesecretaris gemeente Tytsjerksteradiel (vanaf 1-2-2022)
- Dhr. C. Segers, voorzitter CvB FIRDA (vanaf 1-2-2022)
- Dhr. A. Enter, directeur Dienst Welzijn gemeente Leeuwarden (vanaf 1-2-2022)
- Dhr. F. Douwstra, Gedeputeerde Provincie Fryslân
- Mevr. L. Kleefstra, directeur GGD Fryslân (vanaf 1-10-2022)
- Dhr. M. Stuyt, accounthouder provincie Fryslân
- Mevr. E. Offers, lid Raad van Toezicht FSP
- Mevr. R. Jelier, Sociaal Planbureau Groningen en Trendbureau Drenthe
- Mevr. J. Hoitinga,, MKB Friesland en VNO NCW Friesland (vanaf 1-10-2023)

Planbureau Fryslân (PF) kent een brede Adviesraad waarin leden het Planbureau naar eigen inzicht en ervaring adviseren. Vanaf de oprichting zijn de adviezen dienend geweest aan de onderzoeksagenda. In 2023 heeft echter een beweging doorgezet, waarin het Planbureau in plaats van een 'Onderzoeksagenda' liever spreekt van een 'Agenda'. De reden hiervoor is dat het adjectief 'onderzoeks-' geïnterpreteerd kan worden, alsof de projecten en activiteiten van het PF enkel een vorsend karakter kennen. Hoewel onderzoek de kern van het Planbureau blijft, voorziet de meerjarenvizie meer nadrukkelijk dan voorheen in een organisatorische rol. Een rol waarbij het Planbureau een logische, structurele en structurerende rol wil vervullen in de regionale kennisinfrastructuur. In deze rol draagt PF bij aan het verbinden van de kennisbehoefte (binnen complexe opgaven) met het aanbod dat in kennisecosystemen aanwezig is. Deze ontwikkelingen zijn besproken in de vergadering van de Adviesraad, die halverwege het verslagjaar plaatsvond.

Naast deze plenaire bijeenkomst zijn er diverse gesprekken geweest tussen de voorzitter van de Adviesraad, dhr. Frans Jaspers, en de (interim) directeur-bestuurder. In 2024 zullen deze gesprekken voortgezet worden en leiden tot een meer expliciete rol voor de Adviesraad in de PF-Agenda voor 2025.

Medewerkers

Per 1 januari 2023 waren er 19 medewerkers in dienst met totaal 16,41 fte. Op 31 december 2023 waren er 19 medewerkers in dienst met totaal 17,52 fte. Toch is er een groot verloop geweest in 2023, waarbij er 4 medewerkers zijn vertrokken en 4 nieuwe medewerkers zijn aangenomen. In 2023 zijn er 4 medewerkers uit dienst gegaan: 1 junior onderzoeker, 2 onderzoekers en de directeur-bestuurder. Er zijn 4 nieuwe medewerkers gestart bij het Planbureau Fryslan in 2023: 2 junior onderzoekers, 1 senior onderzoeker en een projectleider.

Eind 2023 stonden er 0 vacatures open.

5 medewerkers werken 36 uur per week (fulltime), 10 medewerkers werken 32 uur per week, 1 medewerker werkt 28 uur per week, 2 medewerkers werken 24 uur per week en 1 medewerker heeft een contract van 18 uur per week.

Het ziekteverzuimpercentage over 2023 was 3,91%. Dit is lager dan het landelijke gemiddelde van 5,25% (CBS). Er waren in 2023 twee medewerkers langdurig ziek (langer dan 42 dagen). De meeste medewerkers die zich ziek hebben gemeld in 2023, hebben dat één keer gedaan. Twee medewerkers zijn twee keer ziekgemeld.

Verslag van de Raad van Toezicht Planbureau Fryslân over 2023

De Raad van Toezicht van het Planbureau Fryslân heeft zich in 2023 met een aantal belangrijke vraagstukken bezig gehouden. Ongetwijfeld de belangrijkste vraag was wie mevrouw Ingrid van de Vegte zou moeten opvolgen als directeur van het Planbureau. Na acht jaar als directeur actief te zijn geweest wilde mevrouw Van de Vegte een andere richting aan haar loopbaan geven. De RvT is haar zeer erkentelijk voor al het werk dat zij gedaan heeft voor het Planbureau. Op 7 maart is er afscheid genomen van mevrouw Van de Vegte met een goed bezocht symposium met de titel 'De toekomst is er al' en aansluitend een afscheidsreceptie.

De RvT heeft besloten om eerst verder te gaan met een interim-directeur, om voldoende tijd te hebben om een nieuwe directeur te zoeken. Mevrouw Marieke Seip is bereid gevonden om voor een periode van tien maanden als interim-directeur te functioneren. Zij heeft zich in die tijd vooral bezig gehouden met de interne organisatie en de financiën van het Planbureau. De RvT heeft de tijd benut voor de zoektocht naar een nieuwe directeur. Met behulp van een gespecialiseerd bureau hebben voorzitter de heer Jornt Ozenga en mevrouw Monique van der Meer zich namens de RvT bezig gehouden met het vinden van een nieuwe directeur. Daarin zijn zij geslaagd. De heer Arjen Droog is per 1 januari 2024 benoemd tot directeur van het Planbureau. De RvT wil mevrouw Seip bedanken voor het goede werk dat zij gedaan heeft voor het Planbureau.

Vooruitkijkend naar 2024 treden ook in de personele bezetting van de RvT veranderingen op. Voorzitter de heer Jornt Ozenga heeft zijn termijn als toezichthouder erop zitten en treedt aan het einde van 2023 af. In de RvT is besloten om in 2024 voorlopig met de drie blijvende leden van de RvT door te gaan en in de loop van 2024 te beslissen hoe verder te gaan. In 2024 zal de heer Harry Oosterman als voorzitter optreden. Ook de heer Ozenga willen we hartelijk dank zeggen voor al het werk dat hij als voorzitter van de RvT voor het Planbureau gedaan heeft.

Onderwerpen waar de RvT zich in 2023 intensief heeft beziggehouden zijn de interne organisatie, de financiën en de relatie met Data Fryslân. In 2023 is gebleken dat er 'scherper aan de wind' gevaren moet worden als het gaat om de financiën. Daarvoor zijn ook in de organisatie veranderingen nodig. Daarnaast kunnen extra inkomsten verkregen worden door het uitvoeren van opdrachten van andere partijen dan de Provincie. Mevrouw Seip heeft de basis gelegd om op deze onderwerpen voortgang te maken en het is aan de nieuwe directeur om in 2024 die lijn door te zetten.

In 2023 is ook gebleken dat de afbakening van taken van Data Fryslân en het Planbureau tot discussie leidt. Daar is zowel op directie- als bestuursniveau met enige regelmaat overleg geweest over geweest en dat overleg zal in 2024 gecontinueerd worden.

Waar ook naar gekeken wordt is de rol van de adviesraad van het Planbureau. Door de veranderingen van FSP naar PF betekent dat het onderzoeksgebied verbreed is, maar ook dat de taak van de adviesraad diffuser geworden. Het krijgen van advies van derden over het programma van het PF staat niet ter discussie, de vorm waarin dat gebeurt wel. Het is aan de nieuwe directeur om daarover in 2024 met voorstellen te komen.

De Raad van Toezicht heeft in 2023 vijf reguliere vergaderingen gehouden. Hieronder volgen onderwerpen die daarin behandeld zijn:

- Jaarrekening, managementrapportage en accountantsverslag 2022

- Kwartaalrapportages
- Renummeratie, beoordeling en beloning bestuurder
- Relatie en contact met de personeelsvereniging
- Organisatieontwikkeling
- Ontwikkeling kennisinfrastructuur in Fryslân
- Terugkoppeling Adviesraad
- Begroting PF 2024
- Data Fryslân
- Benoemingen directie
- Relatie met provincie Fryslân
- Ontwikkeling personeelsbestand

Terugkijkend beseft de Raad van Toezicht dat 2023 een intensief jaar is geweest voor het Planbureau. Dat geldt speciaal voor het personeel van het Planbureau. De RvT wil het personeel dan ook bedanken voor de inzet die in 2023 is gepleegd en wenst hen, onder een nieuwe directeur, veel succes in 2024.

Bijlage 1 Overzicht nevenfuncties Raad van Toezicht en Raad van Bestuur 2023

Leden Raad van Toezicht

J. Ozenga, voorzitter en remuneratie

E. Offers, vicevoorzitter en aandachtsgebied onderzoek en wetenschap

M. van der Meer, lid, remuneratie en aandachtsgebied personeel en organisatie

H. Oosterman, lid en aandachtsgebied financiën

	Hoofdfunctie	Nevenfunctie	Nevenfunctie	Nevenfunctie
Ozenga, J.W.S.	Gemeentesecretaris gemeente Lelystad	Voorzitter Raad van Toezicht FSP/Planbureau Fryslân (bezoldigd)	Lid RvT Hogeschool van Hall Larenstein	
Offers, E.	Centrum Werk Gezondheid en Stichting Pedagogisch Onderwijs	Lid Raad van Toezicht Planbureau Fryslân (bezoldigd)		
Meer, M. van der	- interim manager Org-Support t/m 30 september 2023 - directeur-bestuurder dBieb per 1 oktober 2023	Lid Raad van Toezicht Planbureau Fryslân (bezoldigd)	Voorzitter Raad van Toezicht Stichting Wijzer aan de Amstel (bezoldigd)	Lid bestuur Nacht van de Filosofie in Fryslân (onbezoldigd)
Oosterman, H.		Lid Raad van Toezicht Planbureau Fryslân (bezoldigd)	Voorzitter Stichting Samenwerkende Bouwbedrijven Friesland (onbezoldigd)	Namens de minister van OCW lid van algemeen bestuur Tresoar (bezoldigd)
		Voorzitter gebiedscommissie Wolf in Drenthe (bezoldigd)	Voorzitter gebiedscommissie Wolf in Fryslân (bezoldigd)	Voorzitter VHLO (Hebben op de RUG twee bijz. leerstoelen) (onbezoldigd)
		Voorzitter Raad van Advies Stichting Bouwcultuurfonds Friesland (onbezoldigd)	Lid Raad van Toezicht RAV Fryslân. (Ambulancezorg) (bezoldigd)	Voorzitter stichting Loft Merakels (onbezoldigd)
		Voorzitter RvT Kyk (bezoldigd)		

	Hoofdfunctie	Nevenfunctie	Nevenfunctie	Nevenfunctie
I. Van de Vegte	Directeur bestuurder Fries Sociaal Planbureau (tot 01-04-2023)	Onafhankelijk voorzitter Friese Energie Alliantie	Secretaris Stichting AAN Noord Nederland	Voorzitter Raad van Commissarissen Woonservice
		Voorzitter Stichting Sociale Bouwmarkt		
M. Seip	Interim directeur bestuurder Planbureau Fryslân (01-04-2023 tot 31-12-20234)			

II. JAARREKENING

1. BALANS PER 31 DECEMBER 2023

(na voorgestelde verdeling van het resultaat)

		31 december 2023		31 december 2022	
		€	€	€	€
ACTIVA					
VASTE ACTIVA					
Immateriële vaste activa	5.1		227		3.721
Materiële vaste activa	5.2		46.809		50.203
VLOTTENDE ACTIVA					
Vorderingen en overlopende activa					
Debiteuren	5.3	37.509		71.664	
Overige vorderingen	5.4	6.124		-	
Nog te factureren bedragen projecten	5.5	21.680		31.467	
			65.313		103.130
Liquide middelen	5.6		562.998		845.018
Totaal			675.347		1.002.072

		31 december 2023		31 december 2022	
		€	€	€	€
PASSIVA					
EIGEN VERMOGEN					
Algemene reserve	5.7	147.427		336.805	
Bestemmingsreserve	5.7	150.000		150.000	
Bestemmingsfonds	5.7	-		54.268	
			297.427		541.073
KORTLOPENDE SCHULDEN					
Crediteuren	5.8	120.755		73.331	
Belastingen en premies	5.9	147.817		176.230	
Overige kortlopende schulden	5.10	82.597		93.903	
Vooruitontvangen bedragen projecten	5.11	26.751		117.535	
			377.920		460.999
Totaal			675.347		1.002.072

2. STAAT VAN BATEN EN LASTEN OVER 2023

Baten		Exploitatie 2023 €	Begroting 2023 €	Exploitatie 2022 €
Subsidie Provincie Fryslân	6.1	1.694.500	1.663.700	1.610.519
Overige baten	6.2	418.208	137.500	398.653
Totaal baten		2.112.708	1.801.200	2.009.172
Lasten				
Personeelslasten	6.3	1.716.353	1.476.700	1.290.776
Afschrijvingskosten immateriële vaste activa	6.4	3.494	3.525	3.525
Afschrijvingskosten materiële vaste activa	6.5	11.137	17.075	12.532
Huisvestingskosten	6.6	68.614	70.190	64.165
Automatiseringskosten	6.7	82.064	68.100	118.058
Organisatiekosten	6.8	257.973	113.410	181.020
Projectkosten	6.9	216.677	86.000	226.695
Totaal lasten		2.356.312	1.835.000	1.896.770
Saldo baten en lasten		-243.604	33.800	112.402
Financiële baten/lasten	6.10	-42	-2.100	-2.097
Saldo baten en lasten voor mutatie Bestemmingsreserve		-243.646	-35.900	110.305
Mutatie bestemmingsfonds		54.268	-35.900	-70.732
Mutatie bestemmingsreserve		-	-	150.000
Mutatie algemene reserve		-189.378	-	31.037
Saldo na mutatie reserves		0	0	0

3. KASSTROOMOVERZICHT 2023

(volgens de indirecte methode)

	2023		2022	
	€	€	€	€
Kasstroom uit operationele activiteiten				
Bedrijfsresultaat		-243.646		110.305
<i>Aanpassingen voor:</i>				
Afschrijvingen	14.631		16.057	
		14.631		16.057
<i>Veranderingen in vlottende activa:</i>				
Debiteuren	34.154		3.793	
Belastingen en premies	-		975	
Overlopende posten activa	-6.124		8.765	
Nog te ontvangen bijdragen projecten	9.787		-31.467	
<i>Veranderingen in de kortlopende schulden:</i>				
Crediteuren	47.424		48.590	
Belastingen en premies	-28.413		91.082	
Kortlopende schulden en overlopende passiva	-11.307		12.465	
Vooruit ontvangen bedragen projecten	-90.784		41.347	
		-45.263		175.551
Kasstroom uit investeringsactiviteiten				
Investerings in immateriële vaste activa	-		-	
Investerings in materiële vaste activa	-7.741		-1.804	
Desinvesterings in financiële vaste activa	-		-	
		-7.741		-1.804
Kasstroom uit financieringsactiviteiten				
Mutaties reserves (exclusief resultaat)		-		-
Mutatie liquide middelen		-282.020		300.108
Stand liquide middelen 1 januari		845.018		544.910
Stand liquide middelen 31 december		562.998		845.018
		-282.020		300.108

Bovenstaande kasstromen zijn af te leiden uit de afzonderlijke toelichtingen bij de jaarrekeningposten.

4. TOELICHTING BIJ DE JAARREKENING OVER 2023

4.1 ALGEMEEN

Activiteiten

De stichting heeft als doel; zie hoofdstuk 1 Jaarverslag van de directie.

Algemene grondslagen voor de opstelling van de jaarrekening

De jaarrekening over 2023 is opgesteld conform de Richtlijn voor Kleine organisaties zonder winststreven C1. In deze richtlijn zijn presentatie-, waarderings- en verslaggevingsvoorschriften geformuleerd.

Op basis van begroting 2024, de meerjarenbegroting 2023-2027, het weerstandsvermogen en subsidietoezeggingen is de jaarrekening opgesteld op basis van continuïteit.

De waardering van activa en passiva en de bepaling van het resultaat vinden plaats op basis van historische kosten. Tenzij bij de desbetreffende grondslag voor de specifieke balanspost anders wordt vermeld, worden de activa en passiva gewaardeerd volgens het kostprijsmodel. Baten en lasten worden toegerekend aan het jaar waarop ze betrekking hebben. Winsten worden slechts opgenomen voor zover zij op balansdatum zijn gerealiseerd.

Verplichtingen en mogelijke verliezen die hun oorsprong vinden voor het einde van het verslagjaar, worden in acht genomen indien zij voor het opmaken van de jaarrekening bekend zijn geworden.

Gebruik van schattingen

De opstelling van de jaarrekening vereist dat het management zich oordelen vormt en schattingen en veronderstellingen maakt die van invloed zijn op de toepassing van grondslagen en de gerapporteerde waarde van activa en verplichtingen, en van baten en lasten.

De daadwerkelijke uitkomsten kunnen afwijken van deze schattingen.

De schattingen en onderliggende veronderstellingen worden voortdurend beoordeeld.

Herzieningen van schattingen worden opgenomen in de periode waarin de schatting wordt herzien en in toekomstige perioden waarvoor de herziening gevolgen heeft.

Rapporteringsvaluta

De bedragen in de tabellen worden gepresenteerd in euro's. Als gevolg van afrondingen zijn in sommige gevallen geringe verschillen ontstaan. Deze verschillen tasten de betrouwbaarheid van de jaarrekening niet aan en zijn geen belemmering voor het verkrijgen van het vereiste inzicht.

Financiële instrumenten

Onder financiële instrumenten worden zowel primaire financiële instrumenten, zoals vorderingen en schulden, als financiële derivaten verstaan.

Stichting Planbureau Fryslân heeft alleen primaire financiële instrumenten en geen derivaten.

4.2 Grondslagen voor waardering van activa en passiva

Immateriële vaste activa

De aangeschafte immateriële vaste activa worden gewaardeerd tegen aanschaffingsprijs verminderd met de lineaire afschrijvingen. Onder aanschaffingsprijs wordt verstaan de verkrijgingsprijs, hetzij de vervaardigingsprijs. De afschrijving op de overige immateriële vaste activa vindt plaats volgens het lineaire systeem en is gebaseerd op bedrijfseconomisch verantwoord geachte gebruiksduren.

Materiële vaste activa

De materiële vaste activa worden gewaardeerd tegen de verkrijgingsprijs, verminderd met de cumulatieve afschrijvingen en indien van toepassing met bijzondere waardeverminderingen. De afschrijvingen worden gebaseerd op de geschatte economische levensduur en worden berekend op basis van een vast percentage van de verkrijgingsprijs, rekening houdend met een eventuele restwaarde. Er wordt afgeschreven vanaf het moment van ingebruikname.

Financiële vaste activa

De financiële vaste activa worden opgenomen tegen nominale waarde, voor zover noodzakelijk onder aftrek van een voorziening voor het risico van oninbaarheid.

Vorderingen en overlopende activa

De vorderingen worden gewaardeerd tegen nominale waarde, met inachtneming van de inningskansen. De looptijd van de vorderingen is korter dan één jaar.

Liquide middelen

De liquide middelen zijn gewaardeerd tegen de nominale waarde. Liquide middelen die niet ter directe beschikking staan worden verwerkt onder de vorderingen. Liquide middelen die gedurende langer dan 12 maanden niet ter directe beschikking staan van de stichting/bestuurscommissie worden verwerkt onder de financiële vaste activa.

Eigen vermogen

Algemene reserve:

Dit is het vrij besteedbare vermogen van Planbureau Fryslân.

De doelstellingen van de stichting vormen hierbij de randvoorwaarden. Het vermogen is het saldo van activa, verminderd met bestemmingsreserve, voorzieningen en schulden.

Bestemmingsreserves en bestemmingsfondsen:

De bestemmingsreserves en bestemmingsfondsen vormen een onderdeel van het eigen vermogen. Ze zijn ontstaan bij resultaatverdeling. Hierbij is door de Raad van Toezicht aan deze reserves een bepaalde bestemming gegeven. Ze worden gewaardeerd tegen nominale waarde. Uitgaven uit deze reserves mogen alleen plaatsvinden voor het doel waarvoor de reserve is gevormd, tenzij door bestuur en RvT anders besloten wordt.

Voorzieningen

De voorzieningen worden gewaardeerd tegen de te verwachten kosten (nominale waarde).

Kortlopende schulden

Dit betreft schulden met een op balansdatum resterende looptijd van ten hoogste één jaar. Kortlopende schulden worden gewaardeerd tegen de reële waarde.

Overlopende passiva

De overlopende passiva betreffen vooruit ontvangen bedragen die aan opvolgende perioden worden toegerekend en nog te betalen bedragen, voor zover ze niet onder de andere kortlopende schulden zijn te plaatsen.

Onderhanden werk wordt gewaardeerd naar rato uren x verkooptarief.

4.3 Grondslagen voor de bepaling van het resultaat

Bij de bepaling van het exploitatieresultaat gelden de volgende beginselen: lasten (en baten) zijn toegerekend aan het jaar waarop zij betrekking hebben. Baten worden slechts opgenomen voor zover ze op balansdatum zijn gerealiseerd.

Lasten en risico's die hun oorsprong vinden vóór het einde van het verslagjaar, worden in acht genomen als ze vóór het opmaken van de jaarrekening bekend zijn geworden.

4.4 Grondslagen voor de opstelling van het kasstroomoverzicht

Het kasstroomoverzicht wordt opgesteld volgens de indirecte methode.

Ontvangen interest en ontvangen dividenden worden opgenomen onder de kasstroom uit operationele activiteiten. Betaalde interest en betaalde dividenden worden opgenomen onder de kasstroom uit financieringsactiviteiten.

4.5 Pensioenen

De pensioenregeling waaraan de werknemers van Planbureau Fryslân deelnemen is ondergebracht bij pensioenfonds PFZW. Het Planbureau Fryslân heeft de verplichting de maandelijks in rekening gebrachte pensioenpremies af te dragen.

De pensioenverplichtingen worden gewaardeerd volgens de 'verplichtingen aan de pensioenuitvoerder benadering'. In deze benadering wordt aan de pensioenuitvoerder te betalen premie als last in de Staat van baten en lasten verantwoord.

Naar de stand van ultimo december 2023 is de dekkingsgraad van het pensioenfonds 112,0% (bron: <http://www.pfzw.nl>).

Planbureau Fryslân heeft geen verplichting tot het doen van aanvullende bijdragen in het geval van een tekort bij het pensioenfonds, anders dan het effect van hogere toekomstige premies. Planbureau Fryslân heeft daarom alleen de verschuldigde premies tot en met het einde van het jaar verantwoord.

5. TOELICHTING OP DE BALANS PER 31 DECEMBER 2023

VASTE ACTIVA

5.1 Immateriële vaste activa

	<u>Domeinnaam</u>	<u>Website</u>	<u>Totaal</u>
Aanschafwaarde 1-1	2.939	14.683	17.622
Cum afschrijving 1-1	-2.382	-11.519	-13.901
Boekwaarde 1-1	557	3.164	3.721
			-
Afschrijvingen	-557	-2.937	-3.494
Investerings	-	-	-
Desinvesteringen aanschafwaarde	-	-	-
Desinvesteringen cum. afschrijving	-	-	-
	-557	-2.937	-3.494
			-
Aanschafwaarde 31-12	2.939	14.683	17.622
Cum afschrijving 31-12	2.939	-14.456	-17.395
Boekwaarde 31-12	0	227	227
Afschrijvingspercentage	20%	20%	

5.2 Materiële vaste activa

	<u>Huurders- investerings</u>	<u>Inventaris</u>	<u>Computers en software</u>	<u>Totaal</u>
Aanschafwaarde 1-1	26.738	47.730	27.976	102.444
Cum afschrijving 1-1	-19.787	-16.307	-16.147	-52.241
Boekwaarde 1-1	6.951	31.423	11.829	50.203
Afschrijvingen	-2.674	-4.698	-3.765	-11.137
Investerings	-	-	7.741	7.741
Desinvesteringen aanschafwaarde	-	-	-	-
Desinvesteringen cum. afschrijving	-	-	-	-
	-2.674	-4.698	3.977	-3.395
Aanschafwaarde 31-12	26.738	47.730	35.717	110.186
Cum afschrijving 31-12	-22.461	-21.005	-19.912	-63.377
Boekwaarde 31-12	4.277	26.725	15.806	46.809
Afschrijvingspercentage	10%	10%	20%	

	<u>31-12-2023</u>	<u>31-12-2022</u>
	€	€
<u>5.3 Debiteuren</u>		
Debiteuren	37.509	71.664
Stand per 31 december	<u>37.509</u>	<u>71.664</u>
 <u>5.4 Overige vorderingen</u>		
Overlopende activa	6.124	-
Stand per 31 december	<u>6.124</u>	<u>-</u>
 <u>5.5 onderhanden projecten</u>		
Onderhanden projectbijdragen	21.680	31.467
Stand per 31 december	<u>21.680</u>	<u>31.467</u>
 <u>5.6 Liquide middelen</u>		
Rabobank: Deposito/doelsparen	173.119	173.125
Rabobank	389.879	671.893
Stand per 31 december	<u>562.998</u>	<u>845.018</u>

In het verleden is er een bankgarantie van € 59.600 afgegeven aan de huidige verhuurder van het pand ter zekerheidsstelling van de huurpenningen op het moment dat de stichting niet aan haar huurverplichtingen kan voldoen. Dit deel van de liquide middelen staat derhalve niet ter vrije besteding van FSP (geblokkeerde rekening).

5.7 Eigen vermogen

	<u>Stand</u>	<u>Resultaat</u>	<u>Stand</u>
	<u>01-01-2023</u>	<u>bestemming</u>	<u>31-12-2023</u>
	€	€	€
Algemene reserve	336.805	-189.378	147.427
Bestemmingsreserve Verbreding FSP 2022	150.000	-	150.000
Bestemmingsfonds Verbreding FSP	54.268	-54.268	-
Totaal eigen vermogen	<u>541.073</u>	<u>-243.646</u>	<u>297.427</u>

Resultaat voor resultaatverdeling bedraagt **-243.646**

Algemene reserve

Het resultaat over 2023 is - na onttrekking van € 54.268 aan het bestemmingsfonds - onttrokken aan de Algemene Reserve. Dit resultaat is ontstaan op de bijdrage zoals ontvangen van de subsidieverstrekker en vormt de algemene reserve (het weerstandsvermogen) van Fries Sociaal Planbureau.

Bestemmingsreserve verbreding FSP

Vanuit het resultaat 2022 is € 150.000 toegevoegd aan een bestemmingsreserve voor verbreding van FSP. Het Fries Sociaal Planbureau is voornemens dit bedrag toe te voegen aan het bestemmingsfonds ter verbreding van de activiteiten van FSP. Dit zal met het aanbieden van de stukken met de provincie worden besproken, vooruitlopend hierop is dit bedrag aan de bestemmingsreserve gedoteerd.

Bestemmingsfonds breder inzetbaar planbureau

In afstemming met de betrokken beleidsambtenaren van de provincie is een plan gemaakt voor het door ontwikkelen van het FSP naar een breder inzetbaar planbureau en het uitwerken van een kennis- en monitorinfrastructuur Fryslân. Met dit plan is een bedrag van € 125.000 gemoeid, waarvoor in 2021 een bestemmingsfonds is gevormd. In 2023 is een bedrag van € 54.268 onttrokken van deze bestemmingsreserve fonds.

	<u>31-12-2023</u>	<u>31-12-2022</u>
	€	€
5.8 Crediteuren		
Crediteuren	120.755	73.331
Stand per 31 december	120.755	73.331

5.9 Belastingen en premies

Loonbelasting	91.205	76.652
Af te dragen omzetbelasting	40.175	48.855
Pensioenfondsen	16.436	50.723
Stand per 31 december	147.817	176.230

5.10 Overige kortlopende schulden

Tegoeft aan vakantieverlof	40.879	57.293
Loopbaanbudgetrechten	26.087	20.146
Pensioenfondsen	15.631	16.464
Stand per 31 december	82.597	93.903

5.11 Onderhanden projecten

Vooruitontvangen projectbijdragen	26.751	117.535
Stand per 31 december	26.751	117.535

5.12 Niet uit de balans per 31 december 2023 blijken de verplichtingen

Op deze pagina wordt vermeld welke verplichtingen, niet blijken uit de balans per 31 december 2023, met financiële gevolgen voor de lange termijn door de stichting Fries Sociaal Planbureau (of haar rechtsvoorgangers) zijn aangegaan. Dit zijn per 31 december 2023 de navolgende verplichtingen of overeenkomsten:

Verplichtingen:

Er is per 1 januari 2020 een huurverplichting aangegaan bij de Fryske Akademy voor 3 jaar, met daarna een verlenging van telkens een jaar behoudens beëindiging. De huurprijs is voor 2023 vastgesteld op € 64.584.

Per 27 oktober 2022 is er een verplichting aangegaan met RicoH voor multifunctional printer voor een huurbedrag van € 235,75 per maand voor een periode van 72 maanden.

6. TOELICHTING OP DE STAAT VAN BATEN EN LASTEN 2023

	Exploitatie 2023	Begroting 2023	Exploitatie 2022
	€	€	€
<u>6.1 Subsidie provincie Fryslân</u>			
Reguliere subsidie	1.694.500	1.663.700	1.610.519
Totaal subsidie provincie Fryslân	1.694.500	1.663.700	1.610.519

De provincie Fryslân heeft op 22 december 2022 de beschikking afgegeven voor een subsidie van € 1.663.700 over 2023. Op 6 juli 2023 is er een aanvullende beschikking voor de subsidie van € 30.800 door de Provincie afgegeven, namelijk een extra indexatie van 1,85% ter compensatie van prijs en kostenstijgingen.

	Exploitatie 2023	Begroting 2023	Exploitatie 2022
	€	€	€
<u>6.2 Overige baten</u>			
Projectopbrengst Brede Welvaart	118.759		142.833
Projectopbrengst Kennisschakelpunt	-		98.107
Projectopbrengst Gastvrij Friesland	116.301		89.500
Projectopbrengst Blue Delta Monitor	61.323		-
Overige projectopbrengsten	121.825		68.213
Totaal overige baten	418.208	137.500	398.653

6.3 Personeelslasten

Lonen en salarissen

Bruto jaarsalarissen	972.665	941.740	820.926
Sociale lasten	185.547	161.750	148.248
Individuele Keuzebudget (IKB)	178.298	189.590	145.826
Pensioenpremies	107.309	114.120	98.927
Eindheffing	45	-	79
Recht verlofuren	-16.414	-	5.405
Subtotaal	1.427.450	1.407.200	1.219.412

	Exploitatie 2023 €	Begroting 2023 €	Exploitatie 2022 €
Overige personeelslasten			
Kosten arbodienst	2.987	2.500	1.526
Ziekengeld uitkeringen	-16.637	-	-
Studiekosten	6.313	25.000	37.029
Werving en selectie	37.681	-	-
Parkeerkosten/OV/werk verkeer	24.012	8.500	19.625
Inleen personeel	219.388	25.000	4.596
WKR	2.375	7.000	4.715
Kantinekosten	358	500	12
Personeelsvereniging	390	-	-
Overige personeelskosten	12.036	1.000	3.862
Subtotaal	288.903	69.500	71.365
Totaal personeelskosten	1.716.353	1.476.700	1.290.776

In december 2023 bedroeg het aantal fte's in dienst 17,22 fte (2022: 16,67 fte).

Wet normering topinkomens

In deze paragraaf volgt de opsomming conform de uiting van de Raad voor de Jaarverslaggeving (RJ-2013-8) 'Wet normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semipublieke sector'.

Er is bij Planbureau Fryslân geen sprake van bezoldiging boven in Nederland vastgestelde normen.

1a. Leidinggevende topfunctionarissen en gewezen topfunctionarissen met dienstbetrekking

Naam	Ingrid van de Vegte	
Functiegegevens	Directeur-Bestuurder	
Jaar	2023	2022
Aanvang en einde functievervulling in het kalenderjaar	01/01 - 31/05	01/01 - 31/12
Omvang dienstverband (als deeltijdfactor in fte)	0,89 fte	0,89 fte
Dienstbetrekking	Ja	Ja
Bezoldiging		
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	€ 40.905	€ 95.221
Beloningen betaalbaar op termijn	€ 4.608	€ 12.951
Subtotaal	€ 45.513	€ 108.172
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	€ 91.430	€ 192.240
-/- Onverschuldigd betaald bedrag	€ -	€ -
Totale bezoldiging	€ 45.513	€ 108.172
Reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan	n.v.t	n.v.t
Toelichting op de vordering wegens onverschuldigde betaling	n.v.t	n.v.t

Naam	Marieke Seip	
Functiegegevens	Interim Directeur-Bestuurder	
Jaar	2023	
Periodevervulling in het kalenderjaar	1/3 - 31/12	
Aantal kalendermaanden functievervulling in 2023	10	
Omvang van het dienstverband in uren per kalenderjaar	918	
Contract	Freelance overeenkomst	
Individueel toepasselijk bezoldigingsmaximum		
Maximum uurtarief in het kalenderjaar	€	212
Maxima op basis van de normbedragen per maand	€	266.600
Individueel toepasselijke maximale bezoldiging	€	194.616
Bezoldiging (alle bedragen exclusief btw)		
Bezoldiging in de betreffende periode	€	128.520
-/- Onverschuldigd betaald en nog niet terugontvangen bedrag	€	-
Totale bezoldiging	€	128.520
Het bedrag van de overschrijding en de reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan		
		n.v.t
Toelichting op de vordering wegens onverschuldigde betaling		
		n.v.t

1d. Toezichthoudende topfunctionarissen met een totale bezoldiging van € 1.900 of minder

Leden RvT	functie
Dhr. J. Ozenga	voorzitter
Mevr. E.M.I. van der Meer	lid
Mevr. E. Offers	lid
Dhr. H. Oosterman	lid

Naast de hierboven vermelde topfunctionarissen zijn er geen overige functionarissen met een dienstbetrekking die in 2023 een bezoldiging boven het individueel toepasselijke drempelbedrag hebben ontvangen.

	Exploitatie 2023 €	Begroting 2023 €	Exploitatie 2022 €
<u>6.4 Afschrijvingskosten immateriële vaste activa</u>			
Afschrijvingskosten domeinnaam	557	588	588
Afschrijvingskosten website	2.937	2.937	2.937
Totaal afschrijvingskosten	3.494	3.525	3.525
<u>6.5 Afschrijvingskosten materiële vaste activa</u>			
Afschrijvingskosten gebouwen	2.674	2.670	2.674
Afschrijvingskosten inventaris	4.698	4.770	4.698
Afschrijvingskosten computers	3.765	9.635	5.160
Totaal afschrijvingskosten	11.137	17.075	12.532
<u>6.6 Huisvestingskosten</u>			
Huur	65.290	62.390	57.282
Reparatie en onderhoud inventaris	-	3.000	93
Verzekering gebouw/inventaris	1.875	1.800	1.747
Klein inventaris	552	-	3.097
Overige huisvestingskosten	897	3.000	1.946
Totaal huisvestingskosten	68.614	70.190	64.165
<u>6.7 Automatiseringskosten</u>			
Automatiseringskosten	54.788	34.10	45.838
Kosten licenties	24.975	31.000	71.858
Internet & websites	2.301	3.000	362
Totaal automatiseringskosten	82.064	68.100	118.058

Extra kosten (€ 43.972) licenties in 2022 door de contributie voor het HUB lidmaatschap van de Coöperatie Fryslân.

	2023	2023	2022
	€	€	€
<u>6.8 Organisatiekosten</u>			
Kantoorkosten	502	2.000	638
Contributies en abonnementen	3.662	5.000	7.713
Vakliteratuur	172	500	72
Internet, telefoon en faxkosten	2.717	1.000	1.074
Kopieerkosten	3.617	4.000	4.071
Drukwerk	35.113	-	-
Portokosten	22.062	500	992
Administratiekosten	72.269	69.940	61.035
Accountantskosten	19.285	15.520	17.533
Advieskosten	83.108	5.000	78.637
Bestuurskosten	6.036	6.000	6.686
Verzekeringen	581	600	726
Reis- en verblijfskosten	-	100	-
Representatiekosten	551	750	1.400
Diverse kosten	8.296	2.500	442
Totaal organisatiekosten	257.973	113.410	181.020

Onder de advieskosten is advies over organisatieontwikkeling opgenomen. Hiervan is € 54.268 onttrokken uit het bestemmingsfonds Verbreding FSP.

	Exploitatie	Begroting	Exploitatie
	2023	2023	2022
	€	€	€
<u>6.9 Projectkosten</u>			
Communicatie	29.144	36.000	30.692
Activiteiten/ werk derden	95.156	-	20.953
Projectkosten	92.378	50.000	175.050
Totaal projectkosten	216.677	86.000	226.695

6.10 Financiële baten en lasten

Rente	1.158	2.100	995
Bankkosten	1.200	-	1.101
Totaal financiële baten en lasten	42	2.100	2.097

6.11 Saldo baten en lasten voor mutatie bestemmingsreserve

Onttrekking bestemmingsfonds	54.268
Totaal onttrekking bestemmingsfonds	54.268

De onttrekking uit de reserve voor ontwikkeling van FSP buiten begroting i.v.m. doorontwikkeling kennisinfrastructuur.

7. ONDERTEKENING

De jaarstukken 2023 van stichting Planbureau Fryslân zijn vastgesteld door de directeur-bestuurder en goedgekeurd door de Raad van Toezicht op 16 april 2024.

De heer A. Droog (directeur-bestuurder)

De heer H. Oosterman (voorzitter RvT)

Mevrouw E. Offers

Mevrouw M. van der Meer

III. OVERIGE GEGEVENS

1. CONTROLEVERKLARING

CONTROLEVERKLARING VAN DE ONAFHANKELIJKE ACCOUNTANT

Aan de raad van toezicht van de Stichting Fries Sociaal Planbureau

A. Verklaring over de in het jaarverslag opgenomen jaarrekening 2023

Ons oordeel

Wij hebben de jaarrekening 2023 van Stichting Fries Sociaal Planbureau gecontroleerd.

Naar ons oordeel geeft de in dit jaarverslag opgenomen jaarrekening een getrouw beeld van de grootte en de samenstelling van het vermogen van Stichting Fries Sociaal Planbureau per 31 december 2023 en van het resultaat over 2023 in overeenstemming met de in Nederland geldende Richtlijn C1 Kleine organisaties zonder winststreven van de Richtlijnen voor de Jaarverslaggeving en de bepalingen krachtens de Wet Normering Topinkomens (WNT).

De jaarrekening bestaat uit:

1. De balans per 31 december 2023.
2. De staat van baten en lasten over 2023.
3. De toelichting met een overzicht van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en andere toelichtingen.

De basis voor ons oordeel

Wij hebben onze controle uitgevoerd volgens het Nederlands recht, waaronder ook de Nederlandse controlestandaarden en de Regeling Controleprotocol WNT 2023 vallen. Onze verantwoordelijkheden op grond hiervan zijn beschreven in de sectie 'Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening'.

Wij zijn onafhankelijk van Stichting Fries Sociaal Planbureau zoals vereist in de Verordening inzake de onafhankelijkheid van accountants bij assurance-opdrachten (ViO) en andere voor de opdracht relevante onafhankelijkheidsregels in Nederland. Verder hebben wij voldaan aan de Verordening gedrags- en beroepsregels accountants (VGBA).

Wij vinden dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel.

Naleving anticumulatiebepaling WNT niet gecontroleerd

In overeenstemming met het Controleprotocol WNT 2023 hebben wij de anticumulatiebepaling, bedoeld in artikel 1.6a WNT en artikel 5, lid 1, sub n en o Uitvoeringsregeling WNT, niet gecontroleerd. Dit betekent dat wij niet hebben gecontroleerd of er wel of niet sprake is van een normoverschrijding door een leidinggevende topfunctionaris vanwege eventuele dienstbetrekkingen als leidinggevende topfunctionaris bij andere WNT-plichtige instellingen, alsmede of de in dit kader vereiste toelichting juist en volledig is.

B. Verklaring over de in het jaarverslag opgenomen andere informatie

Naast de jaarrekening en onze controleverklaring daarbij, omvat het jaarverslag andere informatie, die bestaat uit:

- Het bestuursverslag
- De overige gegevens

Op grond van onderstaande werkzaamheden zijn wij van mening dat de andere informatie:

- Met de jaarrekening verenigbaar is en geen materiële afwijkingen bevat.
- Alle informatie bevat die op grond van Richtlijn C1 Kleine organisaties zonder winststreven van de Richtlijnen voor de Jaarverslaggeving vereist is.

Wij hebben de andere informatie gelezen en hebben op basis van onze kennis en ons begrip, verkregen vanuit de controle of anderszins, overwogen of de andere informatie materiële afwijkingen bevat. Met onze werkzaamheden hebben wij voldaan aan de vereisten in de Nederlandse Standaard 720. Deze werkzaamheden hebben niet dezelfde diepgang als onze controlewerkzaamheden bij de jaarrekening.

De directeur-bestuurder is verantwoordelijk voor het opstellen van de andere informatie, waaronder het bestuursverslag en de overige gegevens in overeenstemming met Richtlijn C1 Kleine organisaties zonder winststreven van de Richtlijnen voor de Jaarverslaggeving.

C. Beschrijving van verantwoordelijkheden met betrekking tot de jaarrekening

Verantwoordelijkheden van de directeur-bestuurder en raad van toezicht voor de jaarrekening

De directeur-bestuurder is verantwoordelijk voor het opmaken en getrouw weergeven van de jaarrekening in overeenstemming met de in Nederland geldende Richtlijn C1 Kleine organisaties zonder winststreven van de Richtlijnen voor de Jaarverslaggeving. In dit kader is de directeur-bestuurder verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing die de directeur-bestuurder noodzakelijk acht om het opmaken van de jaarrekening mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fouten of fraude.

Bij het opmaken van de jaarrekening moet de directeur-bestuurder afwegen of de organisatie in staat is om haar werkzaamheden in continuïteit voort te zetten. Op grond van genoemd verslaggevingsstelsel moet de directeur-bestuurder de jaarrekening opmaken op basis van de continuïteitsveronderstelling, tenzij de directeur-bestuurder het voornemen heeft om de stichting te liquideren of de bedrijfsactiviteiten te beëindigen of als beëindiging het enige realistische alternatief is.

De directeur-bestuurder moet gebeurtenissen en omstandigheden waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of de organisatie haar bedrijfsactiviteiten in continuïteit kan voortzetten, toelichten in de jaarrekening.

De raad van toezicht is verantwoordelijk voor het uitoefenen van toezicht op het proces van financiële verslaggeving van de stichting.

Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening

Onze verantwoordelijkheid is het zodanig plannen en uitvoeren van een controleopdracht dat wij daarmee voldoende en geschikte controle-informatie verkrijgen voor het door ons af te geven oordeel.

Onze controle is uitgevoerd met een hoge mate maar geen absolute mate van zekerheid waardoor het mogelijk is dat wij tijdens onze controle niet alle materiële fouten en fraude ontdekken.

Afwijkingen kunnen ontstaan als gevolg van fraude of fouten en zijn materieel indien redelijkerwijs kan worden verwacht dat deze, afzonderlijk of gezamenlijk, van invloed kunnen zijn op de economische beslissingen die gebruikers op basis van deze jaarrekening nemen.

De materialiteit beïnvloedt de aard, timing en omvang van onze controlewerkzaamheden en de evaluatie van het effect van onderkende afwijkingen op ons oordeel.

Wij hebben deze accountantscontrole professioneel kritisch uitgevoerd en hebben waar relevant professionele oordeelsvorming toegepast in overeenstemming met de Nederlandse controlestandaarden, de Regeling Controleprotocol WNT 2023, ethische voorschriften en de onafhankelijkheidseisen. Onze controle bestond onder andere uit:

- Het identificeren en inschatten van de risico's dat de jaarrekening afwijkingen van materieel belang bevat als gevolg van fouten of fraude, het in reactie op deze risico's bepalen en uitvoeren van controlewerkzaamheden en het verkrijgen van controle-informatie die voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel. Bij fraude is het risico dat een afwijking van materieel belang niet ontdekt wordt groter dan bij fouten. Bij fraude kan sprake zijn van samenspanning, valsheid in geschrifte, het opzettelijk nalaten transacties vast te leggen, het opzettelijk verkeerd voorstellen van zaken of het doorbreken van de interne beheersing.
- Het verkrijgen van inzicht in de interne beheersing die relevant is voor de controle met als doel controlewerkzaamheden te selecteren die passend zijn in de omstandigheden. Deze werkzaamheden hebben niet als doel om een oordeel uit te spreken over de effectiviteit van de interne beheersing van de stichting.
- Het evalueren van de geschiktheid van de gebruikte grondslagen voor financiële verslaggeving en het evalueren van de redelijkheid van schattingen door de directeur-bestuur en de toelichtingen die daarover in de jaarrekening staan.
- Het vaststellen dat de door de directeur-bestuur gehanteerde continuïteitsveronderstelling aanvaardbaar is. Tevens het op basis van de verkregen controle-informatie vaststellen of er gebeurtenissen en omstandigheden zijn waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of de organisatie haar bedrijfsactiviteiten in continuïteit kan voortzetten. Als wij concluderen dat er een onzekerheid van materieel belang bestaat, zijn wij verplicht om aandacht in onze controleverklaring te vestigen op de relevante gerelateerde toelichtingen in de jaarrekening. Als de toelichtingen inadequaat zijn, moeten wij onze verklaring aanpassen. Onze conclusies zijn gebaseerd op de controle-informatie die verkregen is tot de datum van onze controleverklaring. Toekomstige gebeurtenissen of omstandigheden kunnen er echter toe leiden dat een organisatie haar continuïteit niet langer kan handhaven.
- Het evalueren van de presentatie, structuur en inhoud van de jaarrekening en de daarin opgenomen toelichtingen.
- Het evalueren of de jaarrekening een getrouw beeld geeft van de onderliggende transacties en gebeurtenissen.

Wij communiceren met de Raad van Toezicht onder andere over de geplande reikwijdte en timing van de controle en over de significante bevindingen die uit onze controle naar voren zijn gekomen, waaronder eventuele significante tekortkomingen in de interne beheersing.

Groningen, 19 maart 2024

Eshuis Registeraccountants B.V.
Was getekend: drs. S. Hofsteenge RA

2. VERWERKING SALDO BATEN EN LASTEN (resultaatbestemming)

De algemene reserve of aan de bestemmingsfondsen of -reserves. Het resultaat uit reguliere bedrijfsvoering over 2023 bedraagt € 243.646 negatief en is - na onttrekking van € 54.268 aan het bestemmingsfonds in lijn hiermee in mindering gebracht op de algemene reserve.

De resultaatbestemming staat eveneens weergegeven in de toelichting op de balans, maar valt als volgt te specificeren:

	31-12-2022	Resultaat bestemming	31-12-2023
	€	€	€
Resultaat 2023		-243.646	
Algemene reserve (niet-collectieve middelen)	336.805	-189.378	147.427
Bestemmingsreserve	150.000	-	150.000
Vrij besteedbaar vermogen	486.805	-189.378	297.427
Bestemmingsfonds			
Bestemmingsfonds verbreding FSP	54.268	-54.268	-
Niet vrij besteedbaar vermogen	54.268	-54.268	-
Totaal eigen vermogen	541.073	-243.646	297.427

Doelestraat 8 a
8911 DX Leeuwarden
E: info@planbureau Fryslan.nl
W: www.planbureau Fryslan.nl
T.: 058 234 85 00